Gemeente Enschede

Bijlagen Toelichting

Bestemmingsplan

Hoge Boekelerweg 399

Status: Vastgesteld

enschede.nl

Hoge Boekelerweg 399

Inhoudsopgave

Bijlagen toelichting **3**

Bijlage 1	**Quick Scan Natuurtoets**	**4**
Bijlage 2	**Stikstof Aerius**	**53**
Bijlage 3	**Inrichtingsrapport**	**63**

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Quick Scan Natuurtoets

Econsultancy

Samen maken we Nederland mooier

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

quickscan Wet natuurbescherming

Hoge Boekelerweg 399

Enschede

Rapport quickscan Wet natuurbescherming

Hoge Boekelerweg 399, Enschede

Opdrachtgever	Coöperatie Landschapsplanning U.A. Kasteel Daelenbroeckstraat 60 6043 XR Roermond
Rapportnummer	21820.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	11 mei 2023
Opsteller[1]	Mevrouw E. Hessel, MSc
Kwaliteitscontrole	De heer T.J.J. Versluis, MSc

[1] AVG
In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven. In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de ‘Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken’ opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 5

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 7

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING 8

4.1 Zorgplicht 8
4.2 Soortenbescherming 8
4.3 Gebiedenbescherming 9
4.4 Houtopstanden 10

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN 11

5.1 Vogels 11
5.2 Vleermuizen 15
5.3 Overige zoogdieren 16
5.4 Reptielen, amfibieën en vissen 18
5.5 Ongewervelden 19
5.6 Planten 20

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING 21

6.1 Broedvogels 21
6.2 Vleermuizen 24
6.3 Overige zoogdieren 24
6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën 26
6.5 Vissen 26
6.6 Verlichting 26

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING 28

7.1 Natura 2000 28
7.2 Natuurnetwerk Nederland 29

8 HOUTOPSTANDEN 31

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 32

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Coöperatie Landschapsplanning U.A. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Hoge Boekelerweg 399 te Enschede.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

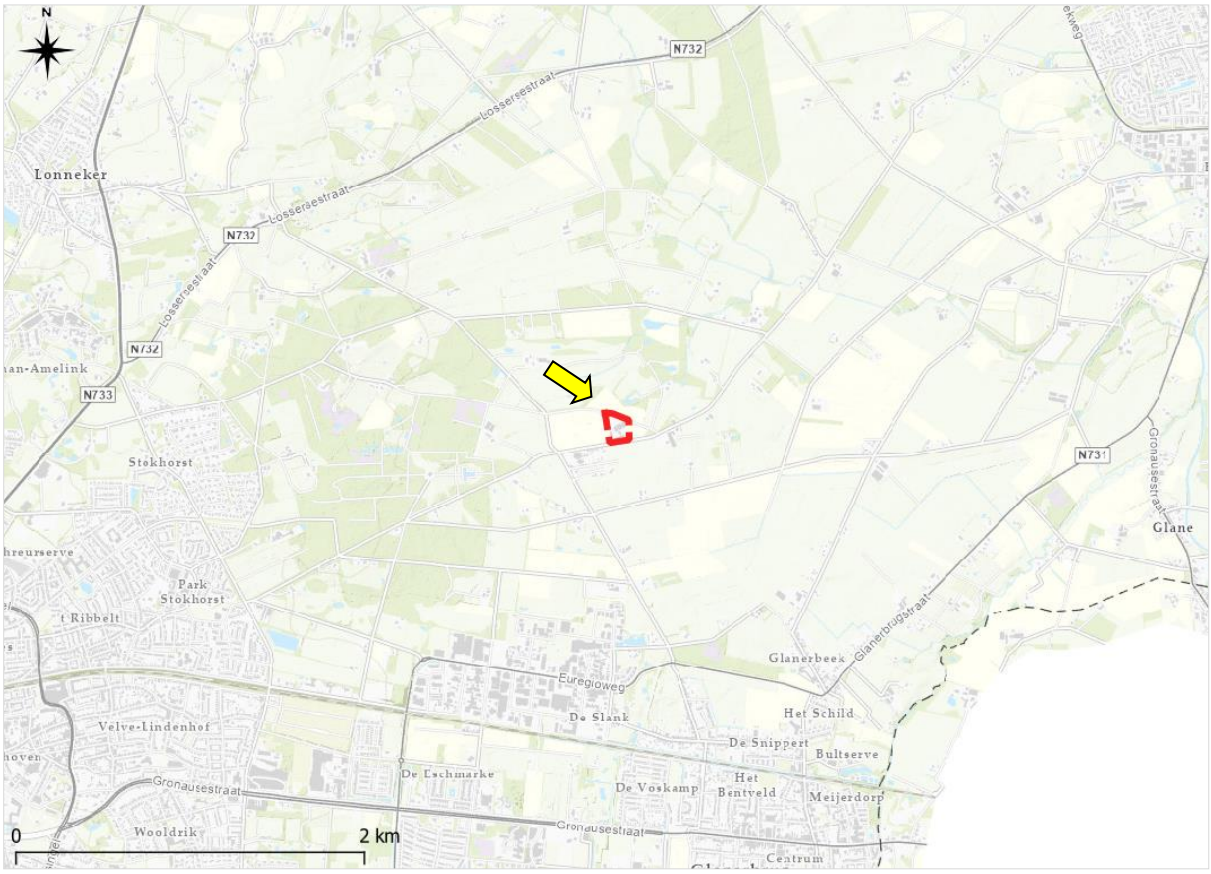
De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de brancheverenigingNetwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. Econsultancy heeft in 2019 en in 2020 reeds twee keer een quickscan uitgevoerd op de onderzoekslocatie (Rapportage quickscan flora en fauna Bonekampweg te Enschede, project 9484.001, d.d. 9 mei 2019 en Rapportage quickscan flora en fauna Bonekampweg te Enschede, project 9484.002, d.d. 6 januari 2020).

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 1,7 ha) ligt aan de Hoge Boekelerweg 399 te Enschede. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een woonhuis, oude paardenstallen, twee oude schuren en een oude koeienstal. De stallen op de onderzoekslocatie zijn al een poos buiten gebruik. Het woonhuis is opgetrokken uit bakstenen en heeft een zadeldak van dakpannen. De paardenstal en de schuur ten zuiden van de koeienstal zijn ook opgetrokken uit bakstenen en hebben een zadeldak van dakpannen. Ten oosten van de paardenstal staat een schuur die deels is opgetrokken bakstenen en verder uit metalen gevelbeplating. Deze schuur heeft een dak van golfplaten. De koeienstal is opgetrokken uit bakstenen en heeft een zadeldak van golfplaten. Ten zuiden van het woonhuis ligt gazon. Ten zuiden van de paardenstal, aan de Hoge Boekelerweg, staat een rij coniferen. Ten noorden van de koeienstal ligt grasland. In het noordoosten en noordwesten van de onderzoekslocatie lopen sloten met natuurlijke oevers. Ten noorden van deze sloten loopt de Bonekampweg.

De onderzoekslocatie wordt omringd door agrarische percelen en ligt op circa 4,5 kilometer ten noordoosten van de kern van Enschede. Op circa 1 kilometer ten oosten van de onderzoekslocatie ligt landgoed de Hooge Boekel.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De bebouwing is genummerd. Figuur 2.3 t/m figuur 2.814 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving. De verschillende gebouwen op de onderzoekslocatie zijn genummerd.

Figuur 2.3 Zuidzijde van het woonhuis (gebouw 1), vanaf de Hoge Boekelerweg.

Figuur 2.4 Begroeiing in het zuiden van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.5 Noordzijde van de voormalige paardenstal (gebouw 2).

Figuur 2.6 Noordzijde van de schuur ten oosten van de paardenstal (gebouw 3).

Figuur 2.7 Binnenzijde van gebouw 3.

Figuur 2.8 Oostzijde van gebouw 4, kijkrichting naar het noordwesten.

Figuur 2.9 Zuidzijde van de koeienstal (gebouw 5), kijkrichting naar het noorden.

Figuur 2.10 Binnenzijde van gebouw 4.

Figuur 2.11 Noordzijde van gebouw 5, kijkrichting naar het oosten.

Figuur 2.12 Binnenzijde van gebouw 5.

Figuur 2.13 Noordzijde van de onderzoekslocatie.

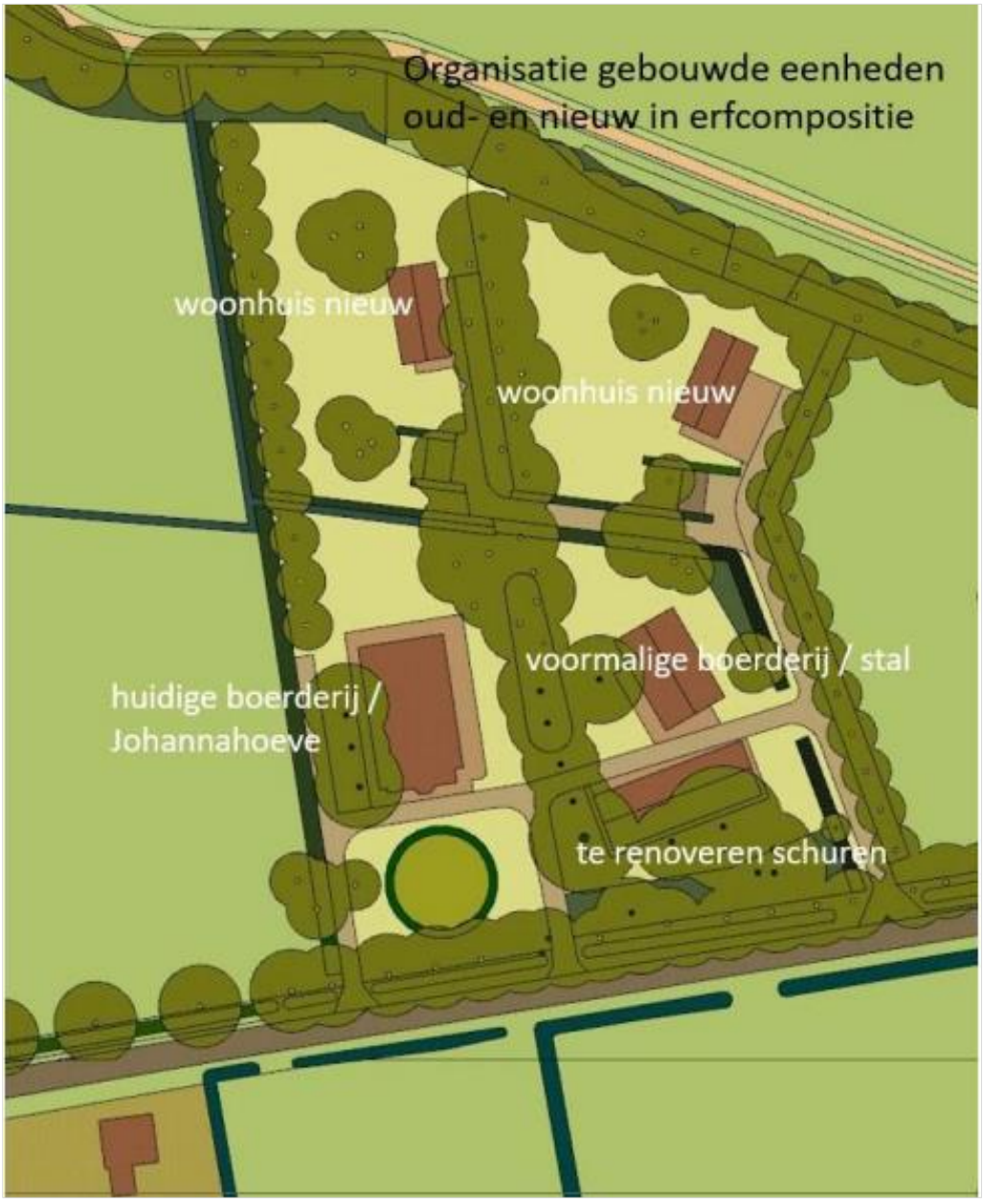
Figuur 2.14 Sloot aan de noordwestzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. De koeienstal (gebouw 5) zal worden gesloopt. De paardenstal (gebouw 2) en de schuur ten oosten van de paardenstal (gebouw 3) zullen worden gerenoveerd. De andere schuur (gebouw 4) en het woonhuis (gebouw 1) zullen worden gerestaureerd. In het noorden van de onderzoekslocatie zullen twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. De coniferen aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie zullen worden gekapt en de struiken en takkenhopen zullen worden verwijderd. De overige bomen zullen behouden blijven. De sloot in het noordwesten van de onderzoekslocatie zal worden gedempt. In figuur 2.15 en 2.16 is de voorgenomen ingreep weergegeven.

Figuur 2.15 Voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie (bron: Coöperatie Landschapsplanning).

Figuur 2.16 Voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie (bron: Coöperatie Landschapsplanning).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 20 april 2023. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege de aanwezigheid van zolders/vlieringen is met behulp van onder andere een zaklantaarn gezocht naar de aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van ‘expert judgement’ nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Overijssel opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 21 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden, samen met verspreidingsgegevens, beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

Broedvogels categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarisch buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, roek, oehoe, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendief, torenvalk, ooievaar, slechtvalk, huiszwaluw, boerenzwaluw en grote gele kwikstaart.

Ooievaar en slechtvalk

De ooievaar en de slechtvalk kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten broeden op hoge of torenvormige structuren als hoogspanningsmasten, (kerk)torens, kantoorgebouwen of nestpalen. Deze nestmogelijkheden ontbreken op en om de onderzoekslocatie. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van snelstromende beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Deze vogel nestelt graag in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. Vanwege het ontbreken van deze broedmogelijkheden op en om de onderzoekslocatie is het redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soort op of nabij de onderzoekslocatie broedt en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van de grote gele kwikstaart wordt niet noodzakelijk geacht.

Roek

Ook de roek kan op voorhand worden uitgesloten als broedvogel op de onderzoekslocatie. De roek is een koloniebroeder en broedt in de toppen van groepen hoge, vrijstaande bomen. Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten en geen roeken waargenomen. Het is daarom voor deze vogelsoort redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broedt en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soort wordt niet noodzakelijk geacht.

Oehoe, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespendief

Deze vogels broeden hoofdzakelijk in bossen of halfopen landschappen, soms in solitaire bomen en vaak midden hoog tot hoog in een boomkruin of nestkast, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. Op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen grote nesten of nestkasten waargenomen. Het is daarom voor oehoe, buizerd, havik en wespendief redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. De rij coniferen aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie zou gebruikt kunnen worden als roestplek door een ransuil. Onder de coniferen zijn echter geen braakballen gevonden. Op de onderzoekslocatie is ten zuiden van de paardenstal een middelgroot nest waargenomen (zie figuur 5.1). Dit nest zou gemaakt kunnen zijn door een ekster of zwarte kraai, en zou nu in gebruik kunnen zijn door een boomvalk, sperwer of ransuil. Nader onderzoek ten aanzien van boomvalk, sperwer en ransuil wordt noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.1 Nest in een boom op de onderzoekslocatie, ten zuiden van gebouw 2.

Huismus

De huismus is gebonden aan bebouwing als broedlocatie. Het is een koloniebroeder die vaak broedt onder dakpannen bereikbaar via de dakgoot of losliggende dakpannen. De koeienstal (gebouw 5) is door het golfplaten dak niet geschikt als nestlocatie voor de huismus. De paardenstal (gebouw 2) is door afwezigheid van een dakbeschot en de geringe hoogte van het gebouw ongeschikt. Het woonhuis (gebouw 1), gebouw 3 en de schuur ten zuiden van de koeienstal (gebouw 4) zijn door aanwezigheid van balken en losliggende dakpannen in potentie geschikt als broedlocatie voor de huismus. Nader onderzoek naar deze soort wordt nodig geacht (zie hoofdstuk 6).

Kerkuil, steenuil en bosuil

De steenuil en kerkuil hebben de voorkeur voor kleinschalige, half open tot open cultuurlandschappen. De steenuil is een holenbroeder die onder andere bebouwing, nestkasten en holle bomen gebruikt als broedlocatie. De kerkuil broedt typerend in schuren op boerderijerven of in speciale nestkasten. De bosuil komt voor in open loofbos of gemengd bos, boerenerven, (stads)parken, groene woonwijken met oude bomen en grote binnentuincomplexen. De bosuil nest in boomholtes, maar ook in nestkasten of ruimtes in gebouwen. De schu-

ren op de onderzoekslocatie zijn toegankelijk en in potentie geschikt als broedlocatie voor steenuil, kerkuil en bosuil. De stallen en schuren kunnen daarnaast gebruikt worden als roestplek. In de paardenstal (gebouw 2) is een braakbal op de grond aangetroffen, vermoedelijk van een kerkuil (zie figuur 5.2). Ook in de schuur ten oosten van de paardenstal (gebouw 3) zijn braakballen aangetroffen, op een vliering (zie figuur 5.3). De vliering van gebouw 4 konden vanwege veiligheid niet worden onderzocht op braakballen en uitwerpselen. Op voorhand kan niet worden uitgesloten dat de schuren en paardenstal (gebouwen 2, 3 en 4) op de onderzoekslocatie in gebruik zijn door een kerkuil, steenuil of bosuil. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Torenvalk

De torenvalk is gebonden aan open en halfopen land met veel woelmuizen. De torenvalk bouwt zelf geen nest, maar broedt in oude kraaiennesten, in speciale open of halfopen torenvalkkasten met turf erin en in nissen in gebouwen. In de bomen op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte nesten waargenomen. Gebouwen 3 en 4 op de onderzoekslocatie zijn in potentie geschikt voor de torenvalk om in te nestelen. Tevens zou de torenvalk gebruik kunnen maken van het nest dat is waargenomen op de onderzoekslocatie (zie figuur 5.1). Nader onderzoek naar deze soort wordt daarom nodig geacht (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.2 Braakbal, waarschijnlijk van een kerkuil, gevonden op de grond van de paardenstal (gebouw 2).

Figuur 5.3 Braakballen op de vliering van gebouw 3.

Huiszwaluw

De huiszwaluw komt vooral voor in open gebied, in de omgeving van allerlei typen gebouwen en bruggen, die voor de huiszwaluw als alternatieve rotspartijen kunnen dienen. De huiszwaluw maakt nesten tegen gevels van huizen van baksteen of beton. De bebouwing is gecontroleerd op aanwezigheid van nesten van huiszwaluw. Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten van huiszwaluw waargenomen. Nader onderzoek naar deze vogelsoort wordt daarom niet nodig geacht.

Boerenzwaluw

De boerenzwaluw broedt in open schuren en onder beschutte plaatsen, zoals brede dakoverstekken. In gebouw 3, gebouw 4 en gebouw 5 zijn nesten aangetroffen van de boerenzwaluw (zie figuur 5.4-5.6). In gebouw

4 zijn meer dan 10 zwaluwnesten waargenomen. Op voorhand kan niet worden uitgesloten dat deze nesten in gebruik zijn. Nader onderzoek naar de boerenzwaluw wordt daarom noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.4 Boerenzwaluwnest in gebouw 3.

Figuur 5.5 Boerenzwaluwnest in gebouw 4.

Figuur 5.6 Boerenzwaluwnest in gebouw 5.

Broedvogels categorie 5 (nesten soms jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Voor de vogelsoorten in deze categorie geldt een jaarronde nestbescherming enkel bij ecologisch zwaarwegende redenen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie meerdere nestkastjes aan bomen aangetroffen (zie figuur 5.7 en 5.8). In de directe omgeving van de onderzoekslocatie is voldoende broedgelegenheid van minimaal eenzelfde kwaliteit voor de hierboven genoemde soorten. Tevens blijven de bomen waaraan de nestkasten hangen behouden. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat eventueel aanwezige nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is daarom voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.7 Nestkast aan boom ten oosten van het woonhuis (gebouw 1).

Figuur 5.8 Nestkast aan boom ten zuiden van de paardenstal (gebouw 2).

Overige broedvogels

De bebouwing en beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals houtduif, merel en winterkoning. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang tot ruimte onder de dakpannen (gebouw 1 en 4). Verder zijn bij alle gebouwen ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (zie figuur 5.9 en 5.10). In de schuren zijn daarnaast balken aanwezig waar de gewone grootoorvleermuis gebruik van zou kunnen maken. In de koeienstal is een vleugel van een dagpauwoog aangetroffen, wat kan wijzen op aanwezigheid van de gewone grootoorvleermuis (zie figuur 5.11). De bebouwing is daarom geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als baltsverblijf. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt daarom nodig geacht (zie hoofdstuk 6).

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten. Tevens blijven alle bomen, op de coniferen in het zuiden van de onderzoekslocatie na, behouden.

Figuur 5.9 Ruimte tussen de dakpannen van gebouw 4.

Figuur 5.10 Ruimte tussen de gevel en gevelbetimmering van gebouw 5.

Figuur 5.11 Vleugel van een dagpauwoog, aangetroffen in gebouw 5.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie
Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat
De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig, zoals landgoed De Hooge Boekel.

Vliegroutes
Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, eekhoorn, das, egel en grote bosmuis.

Boommarter
Bos is bij uitstek het biotoop van de boommarter. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen- of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholen, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Door het ontbreken van bos in de directe omgeving van de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van de boommarter op voorhand redelijkerwijs worden uitgesloten en wordt nader onderzoek niet noodzakelijk geacht.

Steenmarter
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn in gebouw 4 uitwerpselen aangetroffen (zie figuur 5.12). Dit duidt op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. Daarnaast konden niet alle vlieringen worden onderzocht op aanwezigheid van sporen, in verband met veiligheid. Op voorhand kan daarom niet worden uitgesloten dat op de onderzoekslocatie vaste rust- of voortplantingslo-

caties van deze soort aanwezig zijn. Nader onderzoek naar de steenmarter wordt noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.12 Uitwerpselen, aangetroffen in gebouw 4.

Eekhoorn
De onderzoekslocatie vormt minimaal geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het minimale bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das
De das is volgens de verspreidingsgegevens eenmaal waargenomen op circa 3 kilometer van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassen zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabijgelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verlies van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Egel
De egel komt voornamelijk voor in bossen, parken en tuinen waar voldoende dekking aanwezig is. Binnen de onderzoekslocatie is groen aanwezig waar de egel gebruik van zou kunnen maken (zie figuur 5.13). Indien de vegetatie op de onderzoekslocatie verwijderd wordt, is overtreding van de Wet natuurbescherming niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Kleine marterachtigen
Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) zijn sterk gebonden aan landschapselementen, zoals houtwallen en bosschages, die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Gezien de aanwezigheid van voldoende schuilmogelijkheid en geschikte voortplantingslocaties is het niet uit te sluiten dat kleine marterachtigen gebruikmaken van de

onderzoekslocatie als vaste rust- of voorplantingsplaats. Negatieve effecten voor kleine marterachtigen als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.13 Groen in het zuiden van de onderzoekslocatie.

Grote bosmuis

De grote bosmuis komt voor in allerlei soorten biotopen met enige dekking, zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen. Zo komt deze soort voor in bosranden met weinig ondergroei, niet te nat rietland, parken, braakliggend land, duinen, heide en tuinen. De grote bosmuis heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei. Het groen in het zuiden van de onderzoekslocatie (zie figuur 5.13) vormt geschikt habitat voor de grote bosmuis. Aangezien dit groen aangetast zal worden ten behoeve van de ingreep wordt nader onderzoek naar deze soort nodig geacht (zie hoofdstuk 6).

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als rosse woelmuis. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen worden vergraven (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptiel waargenomen: levendbarende hagedis.

Levendbarende hagedis

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat voor de levendbarende hagedis. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oe-

vers en vochtige terreindelen. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor deze soort aanwezig. Nader onderzoek naar reptielen wordt niet nodig geacht.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en de streng beschermde kamsalamander.

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. De sloten die zich aan de noordwest- en noordzijde van de onderzoekslocatie bevinden kunnen onderkomen bieden aan beide soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de boomstammen. Voor de algemene soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

Kamsalamander

De streng beschermde kamsalamander komt voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. De sloten op de onderzoekslocatie vormen geen geschikt habitat voor deze soort. Nader onderzoek naar de kamsalamander wordt niet nodig geacht.

Vissen

Er zijn slechts enkele zoetwatervissoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. De sloten, die zich aan de noordwest- en noordzijde van de onderzoekslocatie bevinden, kunnen leefgebied vormen voor vissen. De sloot in het noordwesten wordt gedempt ten behoeve van de ingreep. Het is daarom van belang aandacht te schenken aan de algemene zorgplicht met betrekking tot vissen (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de streng beschermde gevlekte witsnuitlibel waargenomen.

Gevlekte witsnuitlibel

Libellen zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. De gevlekte witsnuitlibel leeft in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Deze habitattypen zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie daarom niet te verwachten.

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de streng beschermde grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder waargenomen. Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Geschikte waardplanten voor deze beschermde vlindersoorten, zoals iep, zoete kers, wilg (grote vos), kamperfoelie (kleine ijsvogelvlinder) en boswilg (grote weerschijnvlinder) zijn op de onderzoekslocatie niet waargenomen. Het is uitgesloten dat binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Op circa 2,7 kilometer afstand ten noordoosten van de onderzoekslocatie is eenmaal het vliegend hert waargenomen. Het vliegend hert is, voor de ontwikkeling van haar larven, afhankelijk van door schimmels aangetast rottend eikenhout. Dit ontbreekt op de onderzoekslocatie, waardoor op voorhand kan worden uitgesloten dat het vliegend hert gebruikmaakt van de onderzoekslocatie.

5.6 Planten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding, tuin en erf is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde plantensoorten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Spits havikskruid

Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde plant waargenomen: spits havikskruid. Deze soort groeit op droge, zure, onbemeste graslanden. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende plantensoorten waargenomen: paarse dovenetel, brandnetel, paardenbloem en winterpostelein. De planten op de onderzoekslocatie geven aan dat de bodem voedselrijk, zuur en vochtig is. In dergelijke vegetaties is de streng beschermde spits havikskruid niet te verwachten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde plantensoorten is daarom op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus
De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus in gebouw 1, 3 en 4 op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Steenuil, kerkuil en bosuil
De steenuil en kerkuil en hun leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staan tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van steenuilen en kerkuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten: ‘nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of voortplantingsplaats’.

De steenuil en kerkuil hebben twee relevante typen verblijfplaatsen. Dit zijn:

- de plek die als nest gebruikt wordt (voortplantingsplaats) en die ook in de rest van het jaar gebruikt wordt als verblijfplaats;
- de plekken die regelmatig door de steenuil en kerkuil worden gebruikt buiten het broedseizoen, maar die ook in het broedseizoen door het mannetje worden gebruikt als het vrouwtje op het nest aan het broeden is.

Steenuilen en kerkuilen gebruiken hun nestplek ook buiten de voortplantingsperiode. Ze hebben daarnaast ook andere plekken op het erf die ze regelmatig gebruiken. Dit ook om parasietinfecties tegen te gaan. Het mannetje van de kerkuil gebruikt een verblijfplek in de directe omgeving van het nest als het vrouwtje aan het

broeden is. Overdag verblijven de uilen tijdens rustperioden vaak op vaste roestplekken. Dit doen ze in de dekking van beplanting of gebouwen of in de nestholte. Al deze plekken worden niet gerekend tot de vaste rustplaatsen, maar zijn wel onderdelen van de functionele leefomgeving die hoort bij het nest (BIJ12, 2017).

De bosuil en zijn leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staan tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van de bosuil zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 3 van vogelnesten: 'zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.'

Nader onderzoek in het broedseizoen moet uitwijzen wat voor potentiële functies de onderzoekslocatie biedt aan deze uilen. De gebouwen die onderzocht dienen te worden zijn gebouwen 2, 3 en 4. De meest optimale periode om de aanwezigheid van de steenuil aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. De meest optimale periode om de aanwezigheid van de kerkuil aan te tonen, is van februari tot en met augustus. De meest optimale periode om aanwezigheid van de bosuil aan te tonen is van januari tot en met juli. De (balts)roep van de bosuil wordt afgespeeld in de buurt van het waargenomen nest. Daarnaast wordt gelet op vleugelklappen en bedelende jongen die goed hoorbaar zijn. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht. Daarnaast moet er overdag gezocht worden naar zaken die op de aanwezigheid van een territorium duiden, bijvoorbeeld sporen (Kennisdocument BIJ12 steenuil, 2017). Ook wordt geadviseerd navraag te doen bij de steenuilenwerkgroep en kerkuilenwerkgroep.

Torenvalk
De torenvalk en zijn leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staan tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van de torenvalk zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 4 van vogelnesten: 'vogels die jaarlijks terugkeren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.'

Gebouwen 3 en 4 op de onderzoekslocatie bieden in potentie geschikte broedgelegenheid voor de torenvalk. Om vast te kunnen stellen en dan wel uit te kunnen sluiten dat de onderzoekslocatie in gebruik is door een torenvalk dient nader onderzoek uit te worden gevoerd tussen begin maart en half juli. Dit onderzoek zal bestaan uit twee veldbezoeken, waarbij gelet wordt op balts- en nestindicerend gedrag.

Boerenzwaluw
De boerenzwaluw en zijn leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staan tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van de boerenzwaluw zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 3 van vogelnesten: 'zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.'

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie meerdere nesten van de boerenzwaluw aangetroffen. Om vast te kunnen stellen dan wel uit te kunnen sluiten of deze nesten in gebruik zijn is nader onderzoek naar de boerenzwaluw nodig. De gebouwen die onderzocht dienen te worden zijn gebouw 3, 4 en 5. Het nader onderzoek bestaat uit twee veldbezoeken die juni en juli uitgevoerd dienen te worden, bij zonnig en droog weer (Sovon).

Boomvalk en ransuil

De boomvalk, ransuil en hun leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soorten staan tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van de boomvalk en ransuil zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 4 van vogelnesten: 'vogels die jaarlijks terugkeren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.'

Om te bepalen of de onderzoekslocatie in gebruik is door boomvalk worden er drie veldbezoeken uitgevoerd in de periode april tot september, zoals beschreven staat in de inventarisatiemethode van SOVON Vogelonderzoek Nederland. Tijdens deze veldbezoeken wordt gedurende twee uur het nest op de onderzoekslocatie geobserveerd op nestindicerend gedrag. Daarnaast wordt er gelet op territoriaal gedrag van de boomvalk. Tussen de veldbezoeken in wordt een minimale tussenperiode aangehouden van 10 dagen (BIJ12, versie juni 2017).

Om te bepalen of de onderzoekslocatie in gebruik is door ransuil worden tussen half februari en eind juli een drietal veldbezoeken uitgevoerd naar het voorkomen van nestlocaties, zoals beschreven staat in de inventarisatiemethodes van SOVON Vogelonderzoek Nederland. Tijdens de twee uur durende veldbezoeken wordt met name gelet op visuele en auditieve waarnemingen van de uilensoort. De (balts)roep van de ransuil wordt afgespeeld in de buurt van het waargenomen nest, aangezien de ransuil, afhankelijk van zijn omgeving, kan reageren op deze geluiden. Daarnaast wordt gelet op vleugelklappen en bedelende jongen die goed hoorbaar zijn. Tussen de veldbezoeken in, wordt een minimale tussenperiode aangehouden van 10 dagen (BIJ 12, versie juni 2017).

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden (aan het groen en aan de bebouwing) buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien de werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecoloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecoloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de werkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

6.2 Vleermuizen

De te slopen en restaureren bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop en restauratie van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. De functies die onderzocht dienen te worden zijn zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats. Voor een massawinterverblijfplaats is de bebouwing te laag en onvoldoende geïsoleerd.

Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Overijssel, middels een ontheffingsaanvraag.

6.3 Overige zoogdieren

Steenmarter
Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Marterachtigen zijn sindsdien strenger beschermd dan voorheen. Het is verboden om deze dieren te doden, te verwonden en hun vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (art. 3.10). De provincie Overijssel heeft besloten om voor de steenmarter geen vrijstelling van de verbodsbepalingen te verlenen.

De onderzoekslocatie vormt potentieel geschikt leefgebied voor de steenmarter. De steenmarter kan de schuren en paardenstal gebruiken als vaste rust- of voortplantingsplaats. Nader onderzoek is daarom benodigd om

vast te kunnen stellen dan wel uit te kunnen sluiten dat de onderzoekslocatie in gebruik is door de steenmarter. Het vaststellen dan wel uitsluiten kan worden gedaan door middel van aanvullend onderzoek met behulp van cameravallen (BuBo-methode). Dit onderzoek dient in de meest optimale periode uitgevoerd te worden: tussen maart en augustus. Het uit te voeren veldwerk behorende bij een dergelijk onderzoek zal minimaal 6 weken in beslag nemen.

Egel en kleine marterachtigen
Het is op grond van Artikel 3.10 lid 1 Wnb verboden om de egel en kleine marterachtigen opzettelijk te doden of te vangen of om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen. De provincie kan een vrijstelling verlenen van één of meer van deze verboden, mits wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld in Artikel 3.10 lid 2 jo. Artikel 3.8 lid 5 Wnb.

Door provincie Overijssel is een brochure 'soortenbescherming in Overijssel: bunzing, egel, hermelijn en wezel' opgesteld. Om voor een ontheffing in aanmerking te komen dient aan elk van de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- De noodzaak voor de ontheffing houdt verband met één of meer van de belangen, genoemd in artikel 3.10 artikel 2 jo. Artikel 3.8 lid 5 sub b van de Wnb;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven van populaties van de betreffende soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Volgens de brochure dient er allereerst een ecologische functiekaart voor habitatgeschiktheid van de betreffende soorten in beeld te worden gebracht. Op basis van het projectplan en de ecologische functiekaart kan een mitigatieplan worden opgesteld waarmee vervolgens eventueel een ontheffing kan worden aangevraagd bij de provincie Overijssel.

Grote bosmuis
De grote bosmuis valt, net als alle in het wild voorkomende zoogdieren, onder het beschermingsregime van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In tegenstelling tot algemene soorten zoals de gewone bosmuis, rosse woelmuis en egel heeft de grote bosmuis geen provinciale vrijstelling bij bestendig beheer en onderhoud. Om vast te stellen dan wel uit te sluiten dat de grote bosmuis gebruikmaakt van de onderzoekslocatie is nader onderzoek naar deze soort nodig. Het nader onderzoek dient uitgevoerd te worden door middel van 'life traps'. Voor het onderzoek naar grote bosmuis wordt voorgesteld om conform de 'IBN-methode' (Bergers, 1997) in de periode augustus tot en met oktober onderzoek uit te voeren. De periode augustus-oktober is de optimale periode voor het onderzoek, omdat dit buiten de voortplantingsperiode is gelegen. Onderzoek in de voortplantingsperiode kan als effect hebben dat grote bosmuizen vanuit een stresssituatie hun jongen werpen in de val. Voor het onderzoek dient een zogenaamde raai binnen de onderzoekslocatie geplaatst worden. De vallen dienen onder de vegetatie op plekken met voldoende dekking worden geplaatst. Een vangplek bestaat bij voorkeur uit minimaal 20 vallen, die paarsgewijs, op onderlinge afstand van ongeveer 10 meter uit elkaar geplaatst worden. Voorafgaand aan de bemonstering dienen de vallen drie nachten ongebruikt in het veld geplaatst te worden, zodat aanwezige dieren aan de vallen kunnen wennen. Dit is de pre-bait periode. Aanslui-

tend aan deze periode dienen de vallen gedurende 2 nachten, zowel vroeg in de ochtend, als laat in de avond éénmaal bemonsterd te worden.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten algemene soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Het verwijderen van aanwezig groen en aanwezige materialen op het erf (zoals de boomstammen) dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden. De geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode september tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Vissen

Bij het dempen van de watergang kunnen zonder maatregelen vissen worden gedood, hetgeen een overtreding van de Wet natuurbescherming inhoudt. De te verwachten soorten vallen echter onder het provinciale soortenbeleid, zodat voor de werkzaamheden niet vooraf een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Voor de te verwachten vissoorten geldt echter wel de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan door één kant op te werken of het afvangen van vissen voorafgaande aan de dempingswerkzaamheden en het verplaatsen van de vis in de te handhaven watergangen in de directe omgeving. Aanbevolen wordt om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol, dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

Aangezien een quickscan over het algemeen geen document is dat bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt geraadpleegd, wordt aanbevolen om voor de dempingswerkzaamheden een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

6.6 Verlichting

Om verstoring van in de omgeving verblijvende of foeragerende dieren te voorkomen, dient het gebruik van kunstlicht te worden vermeden. Indien toch gebruik dient te worden gemaakt van kunstlicht, dient diervrien-

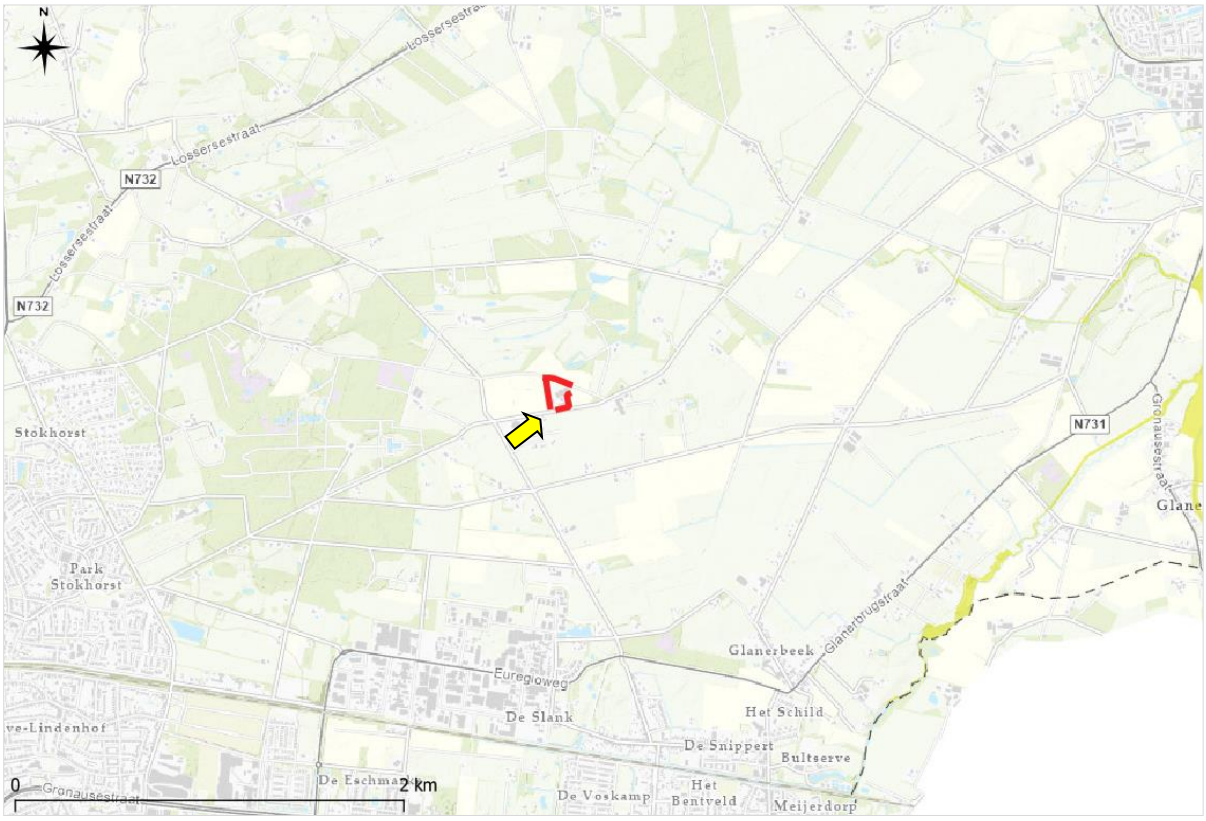
delijk licht te worden gebruikt. Diervriendelijk licht is amberkleurig, de armaturen zijn weggericht van omliggende bebouwing, watergangen en omliggend groen. Daarnaast veroorzaken de armaturen zo min mogelijk strooilicht.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Dinkelland, bevindt zich op circa 1,7 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 7.1).

Figuur 7.1 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet

te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de afstand en de voorgenomen ingreep op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk, maar de onderzoekslocatie is wel voor een klein deel onderdeel van de 'Zone Ondernemen met Natuur en Water buiten de NNN.' In figuur 7.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 7.2 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is deels gelegen in de 'Zone Ondernemen met Natuur en Water buiten de NNN'. Binnen de Zone ONW is, mits deze buiten het NNN is gelegen, ruimte voor economische ontwikkelingen indien die in combinatie met natuur-, water- en landschappelijke kwaliteiten plaatsvinden. In deze gebieden is ruimte voor groen ondernemerschap, voor initiatieven en functies die de economische en maatschappelijke dragers zijn van de kwaliteit van natuur, water en landschap én ruimte voor continuïteit van de aanwezige landbouwfunctie (Omgevingsvisie Overijssel, 2017). In het akkoord 'Samen Werkt Beter' (SWB) is opgenomen dat in deze

zone ONW ruimte voor economische ontwikkelingen is onder de voorwaarde van het beleid voor de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (Natuurbeheerplan provincie Overijssel, 2021). Het is daarom van belang dat wordt nagegaan of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De te vellen bomen op de onderzoekslocatie betreft een houtopstand op erven of in tuinen. Voor deze houtopstand geldt geen meldingsplicht en herplantplicht.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Coöperatie Landschapsplanning U.A. een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Hoge Boekelerweg 399 te Enschede.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. De koeienstal (gebouw 5) zal worden gesloopt. De paardenstal (gebouw 2) en de schuur ten oosten van de paardenstal (gebouw 3) zullen worden gerenoveerd. De andere schuur (gebouw 4) en het woonhuis (gebouw 1) zullen worden gerestaureerd. In het noorden van de onderzoekslocatie zullen twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. De coniferen aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie zullen worden gekapt en de struiken en takkenhopen zullen worden verwijderd. De overige bomen zullen behouden blijven. De sloot in het noordwesten van de onderzoekslocatie zal worden gedempt.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 9.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 9.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar nestplaatsen van huismus (gebouw 1, 3 en 4), boerenzwaluw (gebouw 3, 4 en 5), torenvalk (gebouw 3 en 4), kerkuil, bosuil en steenuil (gebouw 2, 3 en 4), ransuil, sperwer en boomvalk (waargenomen nest of coniferen)
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten en nader onderzoek naar steenmarter en grote bosmuis voor de egel en kleine marterachtigen dient een ecologische functiekaart en mitigatieplan te worden opgesteld
Amfibieën		ja	ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten, werken volgens ecologisch werkprotocol
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	1,7 km	mogelijk	ja	mogelijk	uitvoeren AERIUS-berekening
Natuurnetwerk Nederland	deels in Zone ONW	mogelijk	mogelijk	mogelijk	controleren of aan de voorwaarden van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving wordt voldaan
Houtopstanden	n.v.t	-	-	-	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Broedvogels

Voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten geldt dat nader onderzoek noodzakelijk is voor vaste rust- of voortplantingsplaatsen voor de **huismus** (gebouw 1, 3 en 4), **boerenzwaluw** (gebouw 3, 4 en 5), **torenvalk** (gebouw 3 en 4 en waargenomen nest), **kerkuil, bosuil** en **steenuil** (gebouw 2, 3 en 4), **ransuil, sperwer** en **boomvalk** (waargenomen nest en coniferen). Indien er op de onderzoekslocatie vaste rust- of voortplantingsplaatsen van een van deze soorten aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het

broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd.

Zoogdieren
Voor **vleermuizen** geldt dat nader onderzoek omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen noodzakelijk wordt geacht voor de bebouwing op de onderzoekslocatie. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De werkzaamheden kunnen verstorend zijn voor aanwezige verblijfplaatsen. Geadviseerd wordt nader onderzoek uit te laten voeren naar de functie van het plangebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. De verblijfplaatsen die onderzocht dienen te worden in het nader onderzoek aan de bebouwing zijn kraam-, zomer- en paarverblijfplaats van de bovengenoemde soorten.

Voor de **steenmarter** en **grote bosmuis** geldt dat nader onderzoek noodzakelijk is voor hun vaste rust- of voortplantingsplaatsen. Indien er op de onderzoekslocatie vaste rust- of voortplantingsplaatsen van deze soorten aanwezig is, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Door de provincie Overijssel is een ‘brochure soortenbescherming in Overijssel: bunzing, egel, hermelijn en wezel’ opgesteld. Volgens de brochure dient er allereerst een ecologische functiekaart voor habitatgeschiktheid van de **egel** en **kleine marterachtigen** in beeld te worden gebracht. Op basis van het projectplan en de ecologische functiekaart kan een mitigatieplan worden opgesteld waarmee vervolgens eventueel een ontheffing kan worden aangevraagd bij de provincie Overijssel.

Zorgplicht
Ook dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht met betrekking tot algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen, waarbij al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aantoonbaar werken conform de zorgplicht kan gebeuren door te handelen middels een op maat gemaakt ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

Verlichting
Tevens wordt er geadviseerd om diervriendelijk licht te gebruiken. Zo worden foerageergebieden en verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie niet in hun functie beperkt en worden dieren niet verstoord. Diervriendelijke verlichting is amberkleurig, de armaturen zijn weggericht van groen, watergangen en bebouwing en de verlichting is zo min mogelijk diffuus.

Gebiedsbescherming
Ten aanzien van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden wordt geadviseerd een **AERIUS-berekening** te laten uitvoeren. Ten aanzien van de **Zone ONW** moet worden nagegaan of aan de voorwaarden van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving wordt voldaan.

Econsultancy
Zwolle, 11 mei 2023.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2022). Kennisdocument huismus. Opgehaald van https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 11 mei 2023 van https://www.natura2000.nl/gebieden.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Enschede, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 11 mei 2023 van https://ndff-ecogrid.nl.

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 11 mei 2023 van https://stats.sovon.nl/stats/soorten.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 11 mei 2023 van https://www.verspreidingsatlas.nl/.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17.

Websites

www.bij12.nl (Natuurbeheerplan Overijssel, 2021)
www.eis-nederland.nl
www.ravon.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Provinciale bronnen

www.overijssel.nl (NNB en beschermde gebieden in Overijssel)
www.overijssel.nl/thema's/natuur/groenloket

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfijn, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercuurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert

Artikel 3.10. Andere soorten	
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuizeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwagen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

Bijlage 2 Stikstof Aerius

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Rombou B.V.
Inrichtingslocatie	Hoge Boekelerweg 399, 7532 RE Enschede

Activiteit

Omschrijving	Johannahoeve
Toelichting	Referentie en beoogde situatie.

Berekening

AERIUS kenmerk	RPfSC8XEUZGM
Datum berekening	08 november 2023, 04:17
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentie - Referentie	2023	0,2 kg/j	4,1 kg/j
Beoogd - Beoogd	2023	3,3 kg/j	69,9 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentie - Referentie	-		
Beoogd - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

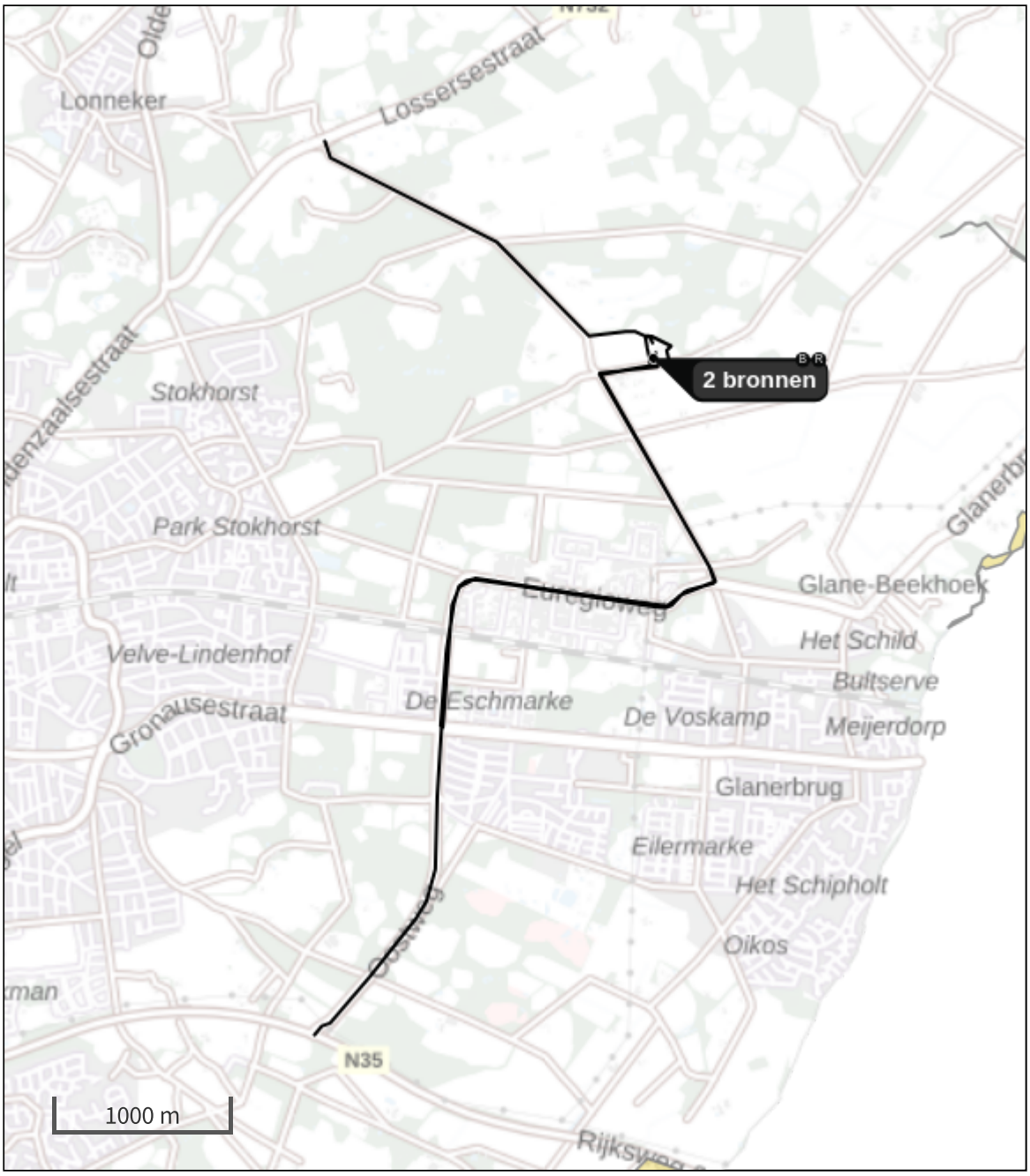
Beoogd (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	2,0 kg/j	50,4 kg/j
Verkeersnetwerk	1,3 kg/j	19,5 kg/j

Referentie (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Anders... | Anders... | CV ketel Johannahoeve	-	2,1 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,0 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogd" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Beoogd, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer en vervoer				NO_x	9,3 kg/j
Locatie	X:261367,04 Y:471922,02	Type scherm	-	-	NO_2	2,6 kg/j
Lengte	6.144,59 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,3 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.160,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	386,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	50,4 kg/j
Locatie	X:262309,9 Y:473258,28	NH_3	2,0 kg/j
Oppervlakte	1,59 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
betonstorter	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	469 l/j	24 u/j	28 l/j	NO_x	2,7 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
compactors/walsen	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	100 l/j	16 u/j	6 l/j	NO_x	0,6 kg/j
					NH_3	24,0 g/j
graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	402 l/j	40 u/j	24 l/j	NO_x	2,4 kg/j
					NH_3	96,5 g/j
graafmachine	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	782 l/j	40 u/j	46 l/j	NO_x	4,8 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
graders	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	50 l/j	8 u/j	3 l/j	NO_x	0,3 kg/j
					NH_3	12,0 g/j
kiepbakken	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	241 l/j	24 u/j	14 l/j	NO_x	1,6 kg/j
					NH_3	57,8 g/j
trilplaten	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	36 l/j	24 u/j		NO_x	0,8 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
verreikers	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2410 l/j	240 u/j	144 l/j	NO_x	14,5 kg/j
					NH_3	0,6 kg/j
hijskraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1251 l/j	64 u/j	75 l/j	NO_x	7,1 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
hijskraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2771 l/j	64 u/j	166 l/j	NO_x	15,4 kg/j
					NH_3	0,7 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vervoersbewegingen nieuwe woningen				NO_x	6,5 kg/j
Locatie	X:262393,41 Y:471800,84	Type scherm	-	-	NO_2	1,3 kg/j
Lengte	4.156,21 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,6 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,5 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vervoersbewegingen nieuwe woningen				NO_x	3,7 kg/j
Locatie	X:261374,29 Y:473888,57	Type scherm	-	-	NO_2	0,7 kg/j
Lengte	2.342,70 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,3 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,5 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Referentie, Rekenjaar 2023

1 Anders... | Anders...

Naam	CV ketel Johannahoeve	Uittreedhoogte	6,0 m	NO_x	2,1 kg/j
		Warmteinhoud	0,000 MW		
Locatie	X:262283,87 Y:473214,57				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wegverkeer | Weg

Naam	Vervoersbewegingen bestaande woning		Links	Rechts	NO_x 1,3 kg/j
Locatie	X:262355,94 Y:471772,19	Type scherm	-	-	NO_2 0,3 kg/j
Lengte	4.059,59 m	Hoogte	-	-	NH_3 0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	4,3 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

Naam	Vervoersbewegingen bestaande woning		Links	Rechts	NO_x 0,7 kg/j
Locatie	X:261374,29 Y:473888,57	Type scherm	-	-	NO_2 0,1 kg/j
Lengte	2.342,70 m	Hoogte	-	-	NH_3 68,4 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	4,3 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.0.1_20231106_3125d8b3c1
Database versie	2023.0.1_3125d8b3c1_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 3 Inrichtingsrapport

COÖPERATIE
LANDSCHAPSPLANNING

Herman Kok

Inrichtingsplan en beeldkwaliteitplan Johannahoeve Enschede

Bijlage bij Bestemmingsplan

202107
9 november 2023

Ing. M. Opgenoort, ir. B.J.J. Taken, ir. T. Thus

Landschapsplanning Coöperatie U.A. • Kasteel Daelenbroeckstraat 60 • 6043 XR Roermond
www.landschapsplanning.nl • info@landschapsplanning.nl • KvK 62860682

FF ADVIES • Goudeseune • OPG Landscape bv • PaulvanKan Natuur & Landschap • Taken bv • Thus Landschapsarchitectuur & Stedenbouw

Inhoudsopgave

1. Inrichtingsplan 3

1.1. Samenhang 5
1.2. De vloer 7
1.3. Waterhuishouding 9
1.4. Johannahoeve, energieopwek- en opslag
1.5. Hagen en struwelen 11
1.6. Bomen 13
1.7. Beplantingsplan 15

2. Beeldkwaliteitplan 20

2.1. Bestaande situatie 20
2.2. Richtlijnen bebouwing 26
2.3. Richtlijnen terreininrichting 29

1. Inrichtingsplan

Situatie Johannahoeve, weergave eigendom binnen de wegen Hoge Boekelerweg en Bonekampweg.

Bestaand erf Johannahoeve aan de Hoge Boekelerweg.

De Johannahoeve, ambitie: een sterke groene enclave in het landschap.

1.1. Samenhang

Trefwoorden:
- eenheden gebonden binnen een groen kader van lanen ten noorden en zuiden en te versterken erfbeplantingen;
- heldere ontsluiting middels 3 entrees voor auto's;
- ontsluiting op de Hoge Boekelerweg ten zuiden. Het bestaande hoofdgebouw behoudt reguliere ontsluiting.

De Johannahoeve, ambitie: terughoudendheid bij toepassing verhardingen.

1.2. De vloer

Trefwoorden:
- halfverharding toegepast in wegen en parkeerplaatsen;
- gebakken materiaal in aansluiting op de woningen, evt. Schellevistegels of gelijkwaardig voor aanleg terrassen;
- maximaliseren grazige oppervlakken.

De Johannahoeve, ambitie: vertaalslagen duurzaamheid aspecten gebruik- en vasthouden regenwater.

1.3. Waterhuishouding

Trefwoorden:
- dempen bestaande sloot;
- graven nieuwe greppel in het middendeel, west-oost gericht en aansluiten op bestaande sloot;
- minimaliseren verhardingsvlakken;
- dakwater gebouwen via drainagebuizen (infiltratie) aansluiten op afgedamde zaksloot middendeel.

Johannahoeve: te graven sloot middendeel, aantakken op bestaande sloot westzijde terrein.

1.4. Johannahoeve, energieopwek- en opslag

Trefwoorden:
- ambitie treffen maatregelen om te komen tot energieneutraliteit;
- aspecten planning betreffen het wat: vormen van opwek en opslag-, en het waar: dak- en/of grondgebonden;
- rekening houden met monumentaliteit oudbouw en schaduwwerking bestaand groen;

- reserveren strook, plus minus 5 meter breed aan de westzijde voor vormen van opwek- en opslag, ingebonden middels lage hagen;
- nieuwbouw: goede isolatie, alsmede gebruik daken voor opwek.

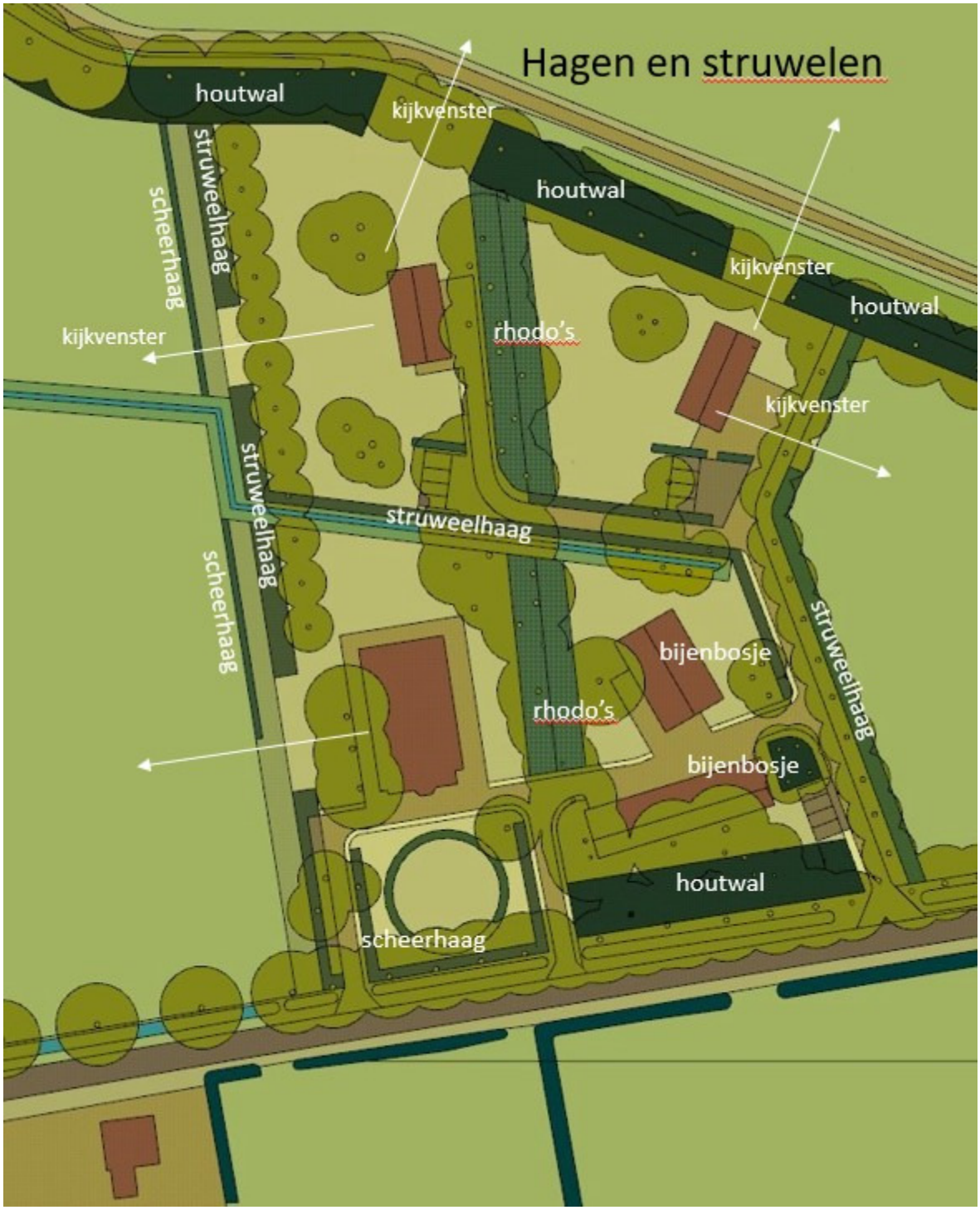

Johannahoeve: schema potentie en ambities m.b.t. energieneutraliteit.

1.5. Hagen en struwelen

Trefwoorden:

- geschoren hagen op terrein bestaande uit beukenhagen, 1 m. breed / 1,20m. – 1,50m. hoog;
- struweelhagen op de flanken, minimaal drie meter breed, beheerhoogte drie à vier meter;
- ten zuiden en noorden bestande houtwallen uitbreiden en versterken;
- groepen rododendrons onder het middenrif van geboomte ter privacy;
- aan de noordzijde in houtwallen- en ter weerszijden in het beheer ‘zichtvensters’ uitsparen t.b.v. in te passen woningen.

De Johannahoeve, ambitie vertaalslagen groen raamwerk: organisatie, plaatsing type bosschages en hagen.

1.6. Bomen

Trefwoorden:
- lanen noord (Bonenkampweg) en zuid (Hoge Boekelerweg) aanvullen met inlandse eik;
- linker en rechterflank bestaande uit kers, vruchtdragend;
- middenrif bestaande uit bomen 1e orde zoals eik, linde, tamme kastanje en esdoorn;
- clumbs bomen op terrein bestaande uit walnoot en magnolia.

De Johannahoeve, ambitie vertaalslagen groen raamwerk: organisatie, plaatsing bomen en boomgroepen.

1.7. Beplantingsplan

Trefwoorden:

- Hoge Boekelerweg en Bonekampweg bestaande eenzijdige laanbeplanting aanvullen:
  Quercus robur, laanboom 18/20 met 2 palen, band en watergeefmanchet, 1 per 10 m;

- idem houtwallen aanvullen:
  30% Frangula alnus, 30% Alnus glutinosa, 20% Quercus robur, 5% Evonymus europeus, 5% Cornus sanguinea, 10% Ilex aquifolium; minimaal 5 rijen op 150 cm; in de rij 2 m Mengen per 20 stuks. Om de 10 à 15 jaar op de voet terugzetten; vensters iedere 2 jaar terugzetten of bijsnoeien;

- stuweelhagen Noord-Zuid
  50% Crataegus monogyna, 30% Cornus mas, 10% Euonymus europeus,
  10% Ligustrum vulgare atrovirens ; 2 rijen op 60 cm, in de rij 60 cm, mengen per 10 stuks. Om de circa 5 jaar terugzetten op 100 X 100 hoog en breed; vensters ieder jaar in hoogte bijsnoeien op 100 cm hoog.
  Prunus avium (geen plena), laanboom 16/18 met paal, band en watergeefmanchet, 1 per 8 m.;

- scheerhagen tussen de percelen, op rondeel voor de boerderij en naast parkeren:
  Fagus sylvatica, 2 rijen op 50 cm, in de rij 4 per m.;

- solitaire bomen voor de 3 percelen:
  9 Juglans regia, hoogstam, 14/ 16, met paal, band en watergeefmanchet
  11 agnolia kobus, hoogstam 14/16, met paal, band en watergeefmanchet;

- centrale as aanvullen met 12 bomen, onderbeplanting: strook rhododendron
  6 Quercus robur, 3 Tilia cordata 'Greenspire', 1 Castanea sativa, 3 Acer saccharinum 'Lacineatum' laanboom 18/20 met paal, band en watergeefmanchet
  Rhododendron catawbiense 'Grandiflora' 4 rijen, in de rij 2 m., tussen de rijen 1,50 m.

Eisen plantmateriaal
Trefwoorden:

- bos en haagplantsoen: Maat 80-100, bossig/1+2;
- Plantmateriaal volgens Rassenlijst Sl (autochtoon), moet voldoen aan NEN 7412 en geleverd worden onder keurmerk HBN.

Maatregelen te nemen in het veld.

Johannahoeve: te handhaven- en vrij te stellen eiken zuidelijk van de bestaande schuren aan de Hoge Boekelerweg.

Johannahoeve: te handhaven- en vrij te stellen eiken zuidelijk van de bestaande schuren aan de Hoge Boekelerweg.

Johannahoeve: te verwijderen coniferen parallel Hoge Boekerweg, te vervangen door rij inlandse eik.

Johannahoeve: te verwijderen coniferen parallel Hoge Boekerweg, te vervangen door rij inlandse eik.

Johannahoeve: te verwijderen coniferen parallel Hoge Boekerweg, te vervangen door rij inlandse eik.

Johannahoeve: intact deel houtwal langs de Bonekampweg, oostelijke deel.

Johannahoeve: te ontwikkelen deel houtwal langs de Bonekampweg, middendeel.

2. Beeldkwaliteitplan

2.1. Bestaande situatie

De bestaande hoeve en bijbehorende schuur zijn karakteristieke gebouwen uit het begin van de vorige eeuw. Het erf heeft nog een bosje met zware eiken en voor de hoeve drie grote bomen, twee lindes en een eik Ook de eikenbeplanting langs de wegen aan noord- en zuidkant, is nog grotendeels aanwezig.

Johannahoeve gezien vanaf de Bonekampweg, boerderij en beplantingen als samenhangende geheel.

Johannahoeve als complex gezien vanaf de hoek Glanerbruggeweg, weg- en erfbeplantingen als samenhangende geheel.

Johannahoeve, gebouwen en beplanting als geheel gezien vanaf de Bonekampweg, westelijk deel, een intacte omlijsting middels eikenbeplanting.

Johannahoeve als complex gezien vanaf de Hoge Boekelerweg, twee linden en een eik flankeren het huis aan de westkant, bomen en huis zijn van dezelfde leeftijd..

Johannahoeve westzijde, bedrijfszijde.

Johannahoeve, binnenerf met zware eiken, op de achtergrond links de oorspronkelijke boerderij, nu stal /schuur

De Johannahoeve, noordzijde

De Johannahoeve, straatzijde

De oude boerderij, nu schuur

Oude boerderij, nu schuur

Overzicht huidige bebouwing in relatie tot toe te voegen- en te renoveren eenheden, het oude in een samenhangende (besloten) erfcompositie, het nieuwe ten noorden. Het totaal gebonden door groene patronen omlijst door de beplante Bonekampweg in het noorden en de Hoge Boekelerweg in het zuiden..

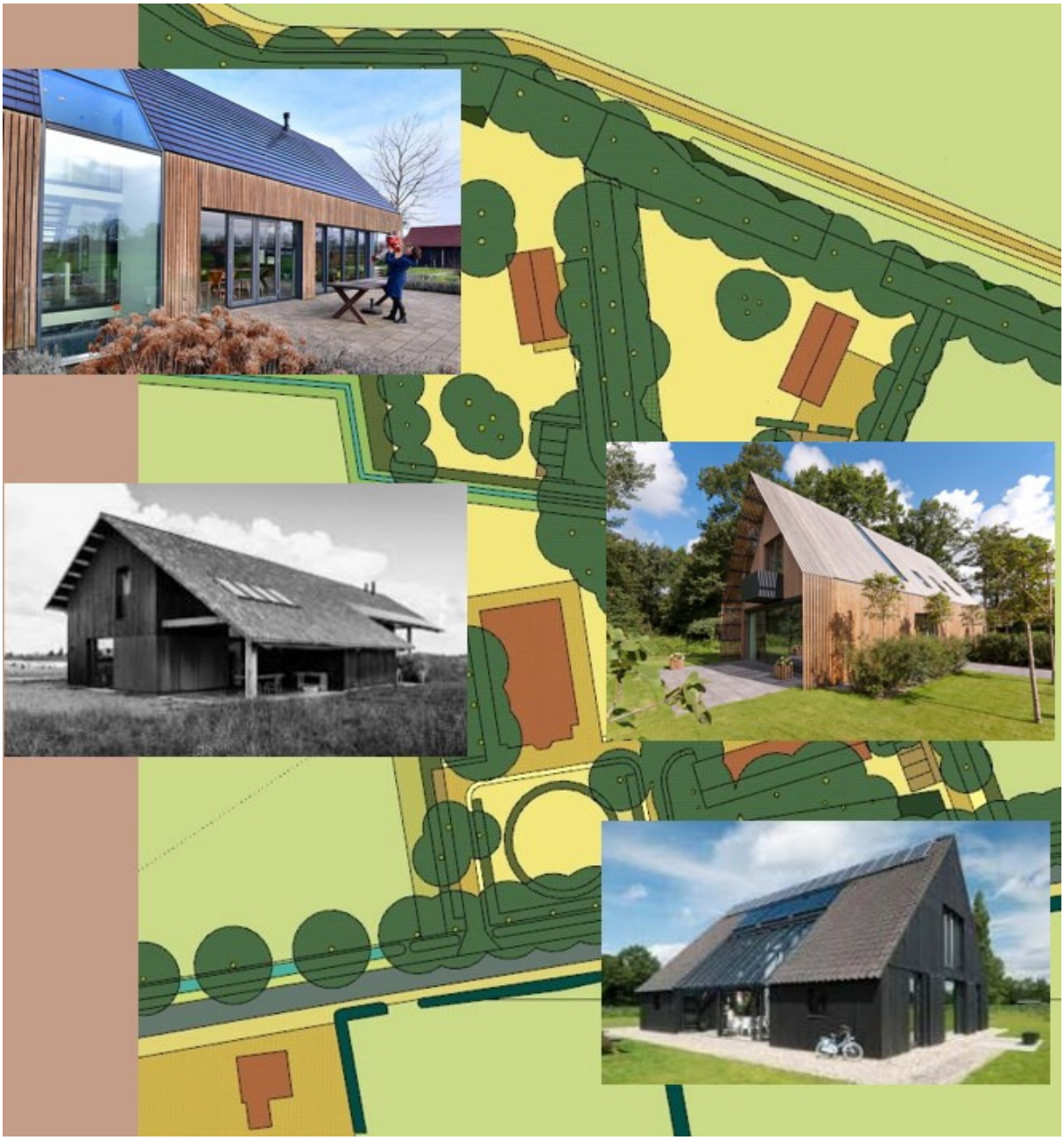
2.2. Richtlijnen bebouwing

Trefwoorden:

- Bouwvlak waarbinnen gebouwd moet worden is 12 x 24 m
- Heldere hoofdbouw massa (één volume), waarbij overheersend dak het verbindende element vormt, met in principe een goothoogte van 3 m
- Breedte gebouw tussen 9 en 12 m, lengte tussen 18 en 24m; dakhelling 45 graden
- Berging is onderdeel van hoofdgebouw, maximaal 6 m van de lengte is berging
- Breedtes mogen in de lengte wisselen, mits smalle deel in breedte en lengte ondergeschikt aan brede deel
- Nieuwbouw verwant/familie van elkaar
- Materiaal en kleuren natuurlijk en rustig, zwarte gevels of daken alleen toepassen in combinatie met andere kleuren
- Zinvolle gootdoorbrekingen toegestaan
- Gesloten pannenvlak (rood of blauw)
- Geen dakkapellen maar dakvensters om dak niet te breken
- Topgevels in hout of doorgemetseld
- Puien donker hout, aluminium en glas
- Inpandig terras aanbevolen
- Natuurinclusief bouwen en renoveren; afstemmen op gierzwaluw, huismus en vleermuis.

Voorbeeld kapschuur ter vervanging reeks schuren aan de zuidzijde om het erf aan deze zijde te begrenzen. In het voorbeeld belegd met zwarte pannen, aanbevolen echter met rode dakpannen.

Referentiebeelden ‘’nieuwbouw’’. Mogelijke elementen energieopwek evenwichtig te organiseren in de dakvlakken.

Referentiebeelden ‘’nieuwbouw’’. Mogelijke elementen energieopwek evenwichtig te organiseren in de dakvlakken.

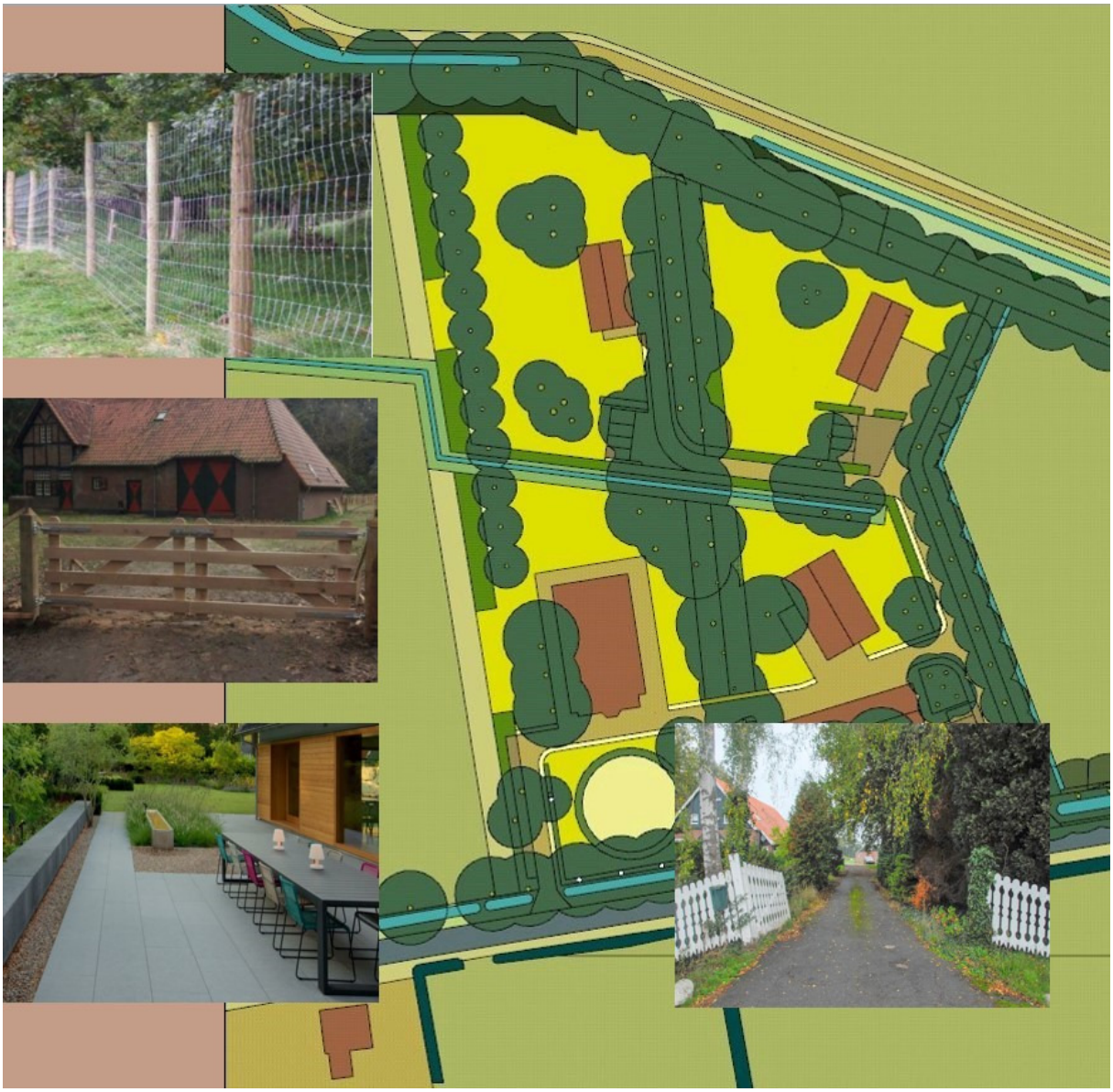
2.3. Richtlijnen terreininrichting

Trefwoorden:
- verhardingen alleen In de directe omgeving van gebouwen;
- baksteen en betontegels Schellevis of gelijkwaardig.

Halfverhardingen
- voor toegangswegen, parkeerruimte en dergelijke;
- gecertificeerd menggranulaat en/of Grauwacke of split van riviergrind als toplaag;
- opsluitingen gelijk met maaiveld.

Meubilair
- rasters in hagen e.d. houten palen met grofmazig schapengaas;
- poorten en hekken: hout naturel of cortenstaal / originele toegangshek wit geschilderd;
- verlichting sober; donkere kleur, waar mogelijk onder ooghoogte, bijv. bull-eye op paal;
- bestaand witgeschilderd toegangshek renoveren.

Energie
- tegen westzijde terrein (verlengde sloot) strook reserveren voor bijv. heat-pipes;
- tegen zuidzijde middensloot strook reserveren voor bijvoorbeeld zonnepanelen.

Referentiebeelden, trefwoorden: eenvoud en soberheid.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Afdeling Bestemmen
Cluster Omgeving & Recht
Gemeente Enschede

© Maart 2024, gemeente Enschede

enschede.nl